

*Prot. Chr. basisschool
"De Wijngaard "
Abrikozengård 18
Postbus 344
3940 AH Doorn
0343 -415012*

GEDRAGSPROTOCOL

bronnen:

Landelijke ouderorganisaties – pesten hoe ga je ermee om?
www.stoppesten.nl

Gedragprotocol.

INLEIDING:

Definitie van pesten:

Pesten is het langdurig uitoefenen van geestelijk of lichamelijk geweld door een individu of een groep tegen een eenling, die niet in staat is zichzelf daar tegen te verdedigen.

Feiten over pesten:

- Bij jongens wordt 3x zoveel gepest als bij meisjes.
- Pesten komt het meest voor in groep 7 en 8.
- Pestkoppen zijn vaak: fysiek sterke jongens en verbaal sterke meisjes.
- De pestkop, of de gepeste zijn zelden populair, vaak hebben beiden een ander probleem.

Redenen om te pesten:

- Pesten geeft een kick, een machtsgevoel.
- Erbij willen horen, willen scoren voor de groep.
- Aftasten van grenzen, hoever kun je gaan.

Externe factoren die pesten in de hand werken:

- grote steden
- grote scholen
- grote groepen
- scheiding van de ouders
- drukke, werken de ouders

Welke kinderen zijn risico kinderen om gepest te worden:

- sociaal niet sterke kinderen.
- thuis gepeste kinderen, die angst uitstralen gepest te worden.
- eenlingen in de groep
- kinderen uit sociaal zwakke milieus.
- klikkende kinderen
- aandachtvragende kinderen
- volgzaam kinderen die dingen doen om erbij te horen.

Pesten komt helaas op iedere school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel voorwaarden aan verbonden:

VOORWAARDEN

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Op iedere school is een contactpersoon aangesteld.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig.
- De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

HET PROBLEEM DAT PESTEN HEET:

- De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen kan er gepest worden.
- Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest- probleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

HOE WILLEN WIJ DAAR MEE OMGAAN?

- Op school willen we regelmatig een onderwerp in de kring aan de orde stellen. Bij de start van elk schooljaar houden we een themaweek over het voorkómen van pesten. Hierbij gaat het om de rol van alle kinderen (laat het niet stilzwijgend gebeuren, zonder dat de leerkracht ervan weet) en om de bekendheid met de contactpersonen in de school.
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies zullen hierbij aan de orde komen.
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- enz.

STELREGEL 1:

Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: ...je mag niet klikken, maar...als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen.

STELREGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

STELREGEL 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De

inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

STELREGEL 4:

Op school is er ten minste één interne contactpersoon en een externe vertrouwenspersoon. Hiermee kunnen leerlingen en ouders praten in geval van pesten, geweld, discriminatie of seksuele intimidatie.

Waarden en normen

De normen / gedragsregels van De Wijngaard zijn afgeleid van de volgende waarden:

- ieder mens is een uniek deel van Gods schepping
- geloof, hoop en liefde zijn van blijvende waarde in ieders leven
- wij zijn op aarde als “werkers in de wijngaard”, waarbij de volgende kernwoorden richting geven: respect, verbondenheid, trouw, verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid, zorg en duurzaamheid.

Gedragsregels:

1. We gedragen ons zo, dat iedereen zich veilig kan voelen. Houd er direct rekening mee, als iemand “nee” of “stop” zegt.
2. We letten goed op ons gedrag en taalgebruik: geweld, schelden of vloeken zijn altijd verboden.
3. We gaan zorgvuldig om met elkaar en met elkaars spullen.
4. In de school zorgt iedereen voor rust en een goede leeromgeving.
5. Overall komt wel eens ruzie voor, maar we doen ons best het samen op te lossen.
6. We laten niet toe, dat iemand wordt gepest. Ook de leerkracht en de ouders moeten het weten, als er wordt gepest. Het gaat niet alleen om gedrag op school, maar ook buiten de schooltijden; hierbij is met name ook aandacht voor digitaal pesten via mail of sms.
7. Het heet geen klikken, als je aan de juf of meester vertelt dat er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
8. Juf Jos en juf Anke kun je ook altijd in vertrouwen nemen bij problemen.

Werkwijze preventief

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zgn groepsregels

Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

We bieden regels in de school tegelijk aan. We kiezen een regel van de week / maand en deze wordt in alle groepen besproken en er wordt door alle leerkrachten extra scherp op gelet.

Werkwijze bij ruzie:

- Er eerst zelf (en samen) uit te komen.
- Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het kind het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.
- De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
- Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).
- Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).
- De naam van de ruziemaker/ pester wordt genoteerd. Bij iedere melding omschrijft de leerkracht ‘de toedracht’. Bij de derde melding worden de ouders op de hoogte

gebracht van het ruzie-pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

- De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties:

- De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten:
 - In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.
- De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden) En vervolgens leveren stap 1 tm 4 geen positief resultaat op voor de gepeste.
 - De leerkracht neemt duidelijk stelling.
 - De straf c.q. correctie is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn / haar gedrag:

FASE 1:

- Een of meerdere pauzes binnen blijven
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen m.b.v. het pestprotocol. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Ouders telefonisch informeren over de situatie.

FASE 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de 'Dit-kan-niet' map en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.
- Het "pestprotocol" (zie laatste pagina) wordt voorgelegd aan de pester; de afspraken worden hiermee officieel vastgelegd. Dit protocol is voor het kind (en de ouders) een duidelijk signaal, dat onaanvaardbare grenzen worden overschreden en dat disciplinaire maatregelen.

FASE 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Het gepeste kind niet over beschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

* Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

ADVIEZEN AAN De OUDERS van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blij in gesprek met uw kind.
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- d. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Alle andere ouders:

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen

adressen:

onderwijstelefoon	0800-1608	(schooldagen 12.00 – 17.00)
kindertelefoon utrecht	0800-0432	
hulplijn pestweb	0800-2828280	(schooldagen 14.00 – 17.00)

onderwijstelefoon@pestweb.nl
www.pestweb.nl

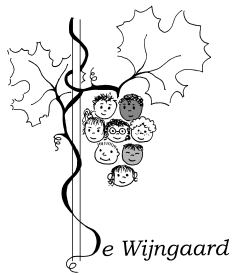
Dit PESTPROTOCOL heeft als doel:

“ Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.”

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan!

Voor de leerlingen (in het bijzijn van hun ouders):

naam

groep

datum

Ik teken voor de volgende regels:

- Ik ga met respect om met andere kinderen en volwassenen.
- Ik ga zorgvuldig om met spullen van een ander of van school.
- Ik vloek en scheld niet.
- Als er ruzie is doe ik mijn best het uit te praten.
- Wat ik niet leuk vind, doe ik ook een ander niet aan.
- Ik help eraan mee, dat niemand wordt gepest.
- Met elkaar zorgen we voor een veilige school.
- Ik weet dat het voor mij gevolgen heeft, als ik me hier niet aan houd.

handtekening kind:

handtekening ouder(s):